Grenfell Tower
Inquiry

GRENFELL TOWER ISTRAGA: FAZA 1 PREGLED IZVEŠTAJA

IZVEŠTAJ JAVNE ISTRAGE POŽARA u GRENFELL TOWER 14. JUNA 2017.

Predsedavajući: Poštovani Ser Martin Mur-Bik

Oktobar 2019.

Grenfell Tower
Inquiry

GRENFELL TOWER ISTRAGA: FAZA 1 PREGLED IZVEŠTAJA

IZVEŠTAJ JAVNE ISTRAGE POŽARA u GRENFELL TOWER 14. JUNA 2017.

Predsedavajući: Poštovani Ser Martin Mur-Bik

Oktobar 2019.

Ovaj izveštaj sadrži slike i sadržaj koji može biti uznemirujući za neke osobe.

Ova publikacija je dostupna na www.gov.uk/official-documents

Sve upite vezane za ovu publikaciju treba poslati nama na contact@grenfelltowerinquiry.org.uk

ISBN 978-1-5286-1661-4
CCS0719597372 10/19

Odštampano na papiru koji sadrži minimalno 75% sadržaja recikliranih vlakana

Štampano u UK od strane kompanije APS Group u ime Kontrolora Stacionarne kancelarije Njenog Veličanstva

Sadržaj

Ova Faza 1 Pregled izveštaja sadrži sledeća poglavlja iz kompletnog izveštaja za Fazu 1:

Poglavlje 2

Rezime poslovnog plana

Pregled

2.1 Ovaj prvi izveštaj za Grenfell Tower istragu podeljen je na šest delova. **Deo I** sadrži širok uvod u događaj koji se odigrao u ranim jutarnjim satima 14. juna 2017. Tu se nalazi opis samog Grenfell Tower-a i organizacije Londonske vatrogasne brigade (LFB) i predstavlja osnovu za razumevanje **Dela II**, koji sadrži narativni detaljni opis požara i korake koji su preduzeti kao odgovor na to. **Deo III** sadrži moje zaključke o izvoru i razvoju požara i moju analizu odgovora LFB i drugih hitnih službi koje su bile na mestu incidenta. Saslušanja koja su posvećena osobama koje su preminule čine važan deo postupka istrage. Rezime iskazanog saučešća njihovim voljenim osobama i prijateljima nalazi se u **Delu IV**. **Deo V** sadrži preporuke nastale iz otkrića navedenih ranije u izveštaju a **Deo VI** identifikuje neke stavke od posebnog značaja na koje će se istraga koncentrisati u Fazi 2.

2.2 Zahvalan sam svima koji su dali dokaze, onima koji su lično pozvani da dostave dokaze i onima koji su obezbedili pisane izjave i nisu pozivani. Svestan sam da je za mnoge osobe koje su davale iskaze to bilo teško i emotivno iskustvo.

Deo I: Činjenične stvari

2.3 **Poglavlje 1** izveštaja sadrži opšti uvod za istragu. U njemu sam objasnio zašto sam odlučio da sprovedem istragu u dve faze i kako su organizovana saslušanja u Fazi 1, počevši sa komemoracijom za one koji su izgubili svoje živote u nesreći. Ističem činjenicu da se Istraga sprovodi paralelno sa istragama koje obavlja Metropolitan policija (MPS) i Islednik Njenog Veličanstva za unutrašnji London (Zapadni), profesorka Fiona Vilkoks.

2.4 **Poglavlje 3** opisuje sam Grenfell Tower, završen 1974. godine, i izmene koje su naknadno napravljene na zgradi i njenom bliskom okruženju, uključujući i najnoviju restauraciju zgrade, koja je završena 2016. Tu je objašnjena mešavina iznajmljenih i zakupljenih prostora u zgradi, zajednica koja je tu živela, i različite funkcije kompanije Royal Borough of Kensington and Chelsea (RBKC) kao vlasnika zgrade i RBKC Organizacije za upravljanje stanarima (TMO) kao menadžera.

2.5 U **Poglavlju 4** objašnjeni su osnovni principi bezbednosti od požara za visoke stambene zgrade kao što je Grenfell Tower, koji su doveli do usvajanja strategije „ne mrdaj“ kao rešenje za pojavu požara u individualnim stanovima.

2.6 Rezime primarnog i sekundarnog zakonodavstva relevantnog za originalnu konstrukciju i kasnije renoviranje zgrade Grenfell Tower možete pronaći u **Poglavlju 5**, zajedno sa referencama za određene aspekte iz relevantnih smernica za metode za usklađivanje sa zakonskim propisima.

2.7 **Poglavlje 6** pruža pregled renoviranja. Ono sadrži opis novog sistema obloga, povezane promene sa prozorima i njihovim okruženjima i dodatak arhitektonske krune, kao i ostalih funkcija zgrade koje su predviđene za pružanje bezbednosti u slučaju požara.

2.8 Struktura i organizacija LFB, uključujući zakonske odgovornosti, principe koji upravljaju njihovim radom (posebno u vezi sa gašenjem požara u visokim zgradama) i oprema koja im je dostupna, opisani su u **Poglavlju 7**. Ovo poglavlje takođe sadrži opis kontrolne sobe i njenih metoda za rad. U zaključku poglavlja nalazi se opis nekih delova opreme koje koristi LFB za koje je data referenca u naknadnim poglavljima.

2.9 **Poglavlje 8** odnosi se na požar u Lakanal House, koji predstavlja važan aspekt za pozadinu požara u zgradi Grenfell Tower. Na 9 spratu Lakanal House, zgrade od 14 spratova u Sautvarku, 3. jula 2009. godine izbio je požar. Požar se brzo proširio na druge spratove, a dim se nalazio u većem delu zgrade. Tragično je nastradalo šest osoba. Islednik je izneo veliki broj preporuka za promene nakon požara, a neke od njih bile su upućene LFB-u. LFB je sproveo detaljnu internu reviziju svojih praksi i pravilnika vezanih za pozive na broj 999 uopšteno i za pozive u kojima je konkretno potrebno dati smernice za potencijalnu pomoć za preživljavanje u slučajevima požara (FSG pozivi). U reviziji je ispitano da li kontrolna soba treba da pretpostavi da će vatrogasne ekipe stići brzo do osoba koje su pozvale FSG i da li je uopšteno rizik od toga da se ništa ne uradi dobro izbalansiran sa rizikom prilikom pokušaja da se pobegne. I pored promena u pravilniku, slične stavke javile su se u kontrolnoj sobi kada se odgovaralo na pozive za požar u zgradi Grenfell Tower.

Deo II: Događaji 14. juna 2017.

2.10 **Poglavlja 9 – 20**, koja čine **Deo II** izveštaja sadrže detaljan narativni opis događaja organizovan u 11 odvojenih perioda između 00.54, ubrzo nakon što je kontrolna soba primila prvi poziv za požar u zgradi Grenfell Tower, i 08.10, kada je poslednja preživela osoba izašla iz zgrade. Opis se oslanja na izjave preživelih i vatrogasaca, izvorni materijal kao što su zapisi poziva na broj 999, i izjave stručnih svedoka koji su pozvani da pomognu u istrazi. U svakom periodu opisano je ponašanje vatre, događaji na mestu incidenta i u kontrolnoj sobi, uslovi u samoj zgradi, kretanje stanara i postupci MPS, londonske ambulantne službe (LAS), RBKC i TMO. Dodatak A za Deo II sadrži spisak osoba koje su bile u zgradi od 00.54 i vreme njihovog izlaska iz zgrade.

2.11 Sledeći ključni događaji iz osnove narativnog dela:

00.54 Behail Kebede zove 999 da prijavi požar u stanu 16, sprat 4, zgrada Grenfell Tower.

00.59 Prvi vatrogasci dolaze do zgrade.

01.09 Požar se prenosi iz stana 16 na spoljne obloge i počinje da se penje uz istočnu fasadu brzo.

01.14 Vatrogasci ulaze u kuhinju stana 16 prvi put.

01.21 Prvi poziv 999 u kontrolnoj sobi od stanara u zgradi (Naomi Li, stan 195, sprat 22).

01.25 Prvi poziv na 999 za prijavu dima koji ulazi u stan iz hodnika (Denis Marfi, stan 111, sprat 14).

01.26 MPS proglašava veliki incident.

01.27 Požar dolazi do krova i počinje da se širi horizontalno.

01.29 WM Majkl Dovden, LFB komandant za incidente, postavlja pumpe 20 (postavljajući od 4 do 6, do 8, do 10 i do 15 između 01.13 i 01.28).

01.30 Prvi poziv na 999 kojim se prijavljuje ulazak vatre u stan (Mariem Elgvari, stan 196, sprat 22).

01.31 WM Dovden aktivira pumpe 25. Do ovog trenutka 110 od 297 stanara je izašlo; požar počinje da se širi na severni gornji deo zgrade.

01.42 LAS proglašava ozbiljan incident.

01.45 Prvi NPAS helikopter (policija) stiže na mesto događaja.

01.50 WM Dovden predaje komandu nad incidentom SM Endrjuu Voltonu. Do ovog trenutka 168 od 297 stanara je izašlo.

01.58 SM Volton predaje komandu nad incidentom DAC Andreju O Loglinu.

02.00 Plamenovi su se kretali duž severnog i istočnog visokog dela zgrade, i počeli da se šire oko krune i dijagonalno oko prednjeg dela zgrade, zahvatajući stanove u jugoistočnom i severoistočnom ćošku zgrade.

02.04 GM Ričard Velč proglasio je sebe za komandanta za incident, ne znajući da je DAC O Loglin već preuzeo komandu.

GM Velč pokreće pumpe na 40.

02.06 GM Velč proglašava veliki incident.

02.11 DAC O Loglin preuzima komandu od GM Velča.

02.15 SOM Džoana SMit stiže u kontrolnu sobu.

02.17 Platforma se pomera sa 2. na 3. sprat.

02.20 Požar počinje da se širi do južnog gornjeg dela.

02.26 LAS proglašava veliki incident

02.35 Kontrolna soba odlučuje da otkaže savet „ne pomeraj se“ i da svim stanarima koji pozovu 999 savetuje da napuste zgradu.

02.44 AC Endrju Rou preuzima komandu nad incidentom od DAC O Loglina.

02.47 AC Rou otkazuje savet „ne pomeraj se“.

02.50 Požar se širi horizontalno duž južnog gornjeg dela na kruni.

Komesar Deni Koton stiže u Grenfell Tower.

03.00 Požar počinje da se širi na zapadni gornji deo zgrade, sa severa na jug.

03.08 Platforma se pomera na hodnik u prizemlju.

03.20 Sastanak prve taktičke koordinacione grupe (TCG).

03.30 Požar nastavlja da se širi na južnom i zapadnom gornjem delu zgrade.

04.02 Požari na južnom i zapadnom delu zgrade počinju da se spajaju na vrhu južnog ugla prednje strane sa zapada.

08.07 Elpidio Bonifacio, poslednji preživeli koji je izašao iz zgrade, je evakuisan.

Deo III: Zaključci

Uzrok i poreklo požara koji se proširio iz stana broj 16

2.12 U **Poglavlju 21** razmatram uzrok i poreklo požara i otkrio sam da je započeo usled kvara električnih instalacija u velikom frižideru-zamrzivaču u kuhinji stana 16, a Behailu Kebede ne snosi krivicu za to. Nisam uspeo da otkrijem precizno pravu prirodu kvara u frižideru-zamrzivaču, ali smatram da je to manje važno od utvrđivanja toga kako kvar običnog kućnog aparata može da ima tako strašne posledice. Ovo pitanje je obrađeno u **Poglavlju 22**, u kom sam otkrio da:

a. Požar je najverovatnije ušao u oblogu zbog vrelog dima koji je prolazio kroz otvor uPVC prozora, što je dovelo do deformacije i urušavanja i tako se otvorila šupljina između izolacije i ACM panela za oblogu kroz koju su plamen i gasovi mogli da prolaze. Ipak, moguće je (ali manje verovatno) da su plamenovi iz frižidera-zamrzivača prolazili kroz otvoreni kuhinjski prozor i delovali na ACM panele za oblogu iznad.

b. Požar je ušao u panele pre nego što su vatrogasci otvorili vrata kuhinje u stanu broj 16, prvi put, u 01.14.

c. Požar u kuhinji te relativno umerene veličine bio je savršeno predvidiv.

Naknadno širenje požara

2.13 Napredovanje požara nakon ulaska u obloge razmatran je u **Poglavlju 23**. Kada je vatra nestala iz stana 16, brzo se širila po istočnoj prednjoj strani zgrade. Zatim se širila oko vrha zgrade u oba pravca i niz ivice sve dok se plamenovi nisu ujedinili na zapadnoj prednjoj strani blizu jugozapadnog ugla, okupirajući tako celu zgradu za manje od tri sata. Zaključio sam da:

a. Glavni razlog zbog koga se požar širio tako brzo na gore, dole i oko zgrade bio je prisustvo aluminijumskih kompozitnih materijala (ACM) u panelima za zaštitu od kiše sa polietilenskim jezgrima, koji su se ponašali kao izvor goriva. Glavni mehanizam za širenje vatre horizontalno i na dole je bilo topljenje i kapanje zapaljenog polietilena sa krune i sa umetaka i stubova panela, koji su zapalili vatru u donjim delovima zgrade. Te vatre su se zatim kretale uz zgradu, omogućavajući tako da vatra napreduje dijagonalno preko svake prednje strane zgrade.

b. Prisustvo poli-izocijanurata (PIR) i izolacionih tabli sa fenolnom penom iza ACM panela, i možda i komponenti iz okruženja prozora, doprineli su stopi i opsegu vertikalnog širenja požara.

c. Kruna je primarno odgovorna za horizontalno širenje požara, a stubovi su bili primarna putanja za širenje vatre na dole.

Gubitak odeljaka i širenje vatre po zgradi

2.14 U **Poglavlju 24** razmotrio sam dokaze vezane za prodiranje požara u zgradu u vidu vatre i dima i brzi gubitak odeljaka. Požar spolja je brzo ušao u mnoge stanove i dim se raširio brzo po unutrašnjosti zgrade. Kao rezultat toga, efikasna podela u odeljke je izgubljena u ranoj fazi. Podela u odeljke je podbacila zbog:

a. Intenzitet toplote je bio takav da su stakleni prozori neizbežno popustili, dozvoljavajući da vatra uđe u stanove.

b. Ekstraktorske ventilatorske jedinice u kuhinji ima sklonost da se deformišu i ispadnu, i tako pruže mesto za ulaz.

c. Veliki broj ključnih mera za zaštitu zgrade od požara nije odradio svoju funkciju. Iako su neka protivpožarna vrata zadržala dim, ostala nisu. Neka su ostavljena otvorena i nisu se zatvorila zbog nedostatka efikasnog mehanizma za samostalno zatvaranje; druga su polomljena od strane vatrogasaca ili izvaljena pomoću opreme vatrogasaca.

2.15 Širenje vatre i dima u zgradi opisano je u **Poglavlju 25**. Mnogi hodnici počeli su da se pune dimom oko 01.20 a neki su bili u značajnoj meri ispunjeni dimom do 01.40. Do 02.00 veliki broj hodnika bio je prepun dima. Sve do otprilike 01.50 bilo je manje dima na stepenicama; do tada je 168 osoba uspelo da pobegne. Nakon tog perioda, stepenište je počelo da se puni dimom, posebno donji nivoi. Na nekim nivoima dim je bio gust, a toplota prilično velika. Do 02.20 dim na stepenicama predstavljao je opasnost po život, ali stepenice nisu bile potpuno zakrčene za prolaz čak i nakon tog perioda.

Usklađenost sa građevinskim propisima

2.16 Moja prvobitna namera nije bila da u Fazu 1 Istrage uključim i to u kom nivou je zgrada bila u skladu sa zahtevima navedenim u građevinskim propisima. Ipak, kao što sam objasnio u **Poglavlju 26**, postojali su jasni dokazi da spoljni zidovi zgrade nisu bili usklađeni sa zahtevom B4(1) iz Plana 1 Građevinskih propisa iz 2010. po tome što nisu pružili adekvatan otpor u sprečavanju širenja požara, imajući u vidu visinu, namenu i položaj zgrade. Suprotno od toga, oni su potpomogli širenje požara. U Fazi 2 biće neophodno da ispitamo zašto su osobe odgovorne za dizajn restauracije smatrale da će zgrada ispuniti osnovni zahtev.

LFB: planiranje i priprema

2.17 Planiranje i priprema LFB za požare u visokim zgradama ispitana je u **Poglavlju 27**. Državne smernice zahtevaju da vatrogasne i spasilačke službe razviju planove za evakuaciju u hitnim slučajevima u slučaju požara u visokim zgradama koji počne da se širi van odeljka u kom je započeo, čineći tako da strategija „ne pomeraj se" bude neizvodljiva. Oni treba da shvate, za svaku visoku zgradu u njihovoj oblasti, kada može biti potrebna parcijalna ili kompletna evakuacija i da obezbede odgovarajući trening za komandire za incidente.

2.18 Pravilnik LFB za borbu protiv požara u visokim zgradama PN633, savetuje da evakuacija visokih zgrada može da bude neophodna i da tokom poseta za upoznavanje oficiri razmotre planove za evakuaciju. Ipak, priprema i planiranje LFB za požar kao što je onaj koji se desio u Grenfell Tower bila je veoma neadekvatna. Konkretno:

a. Inače iskusni komandanti za incidente i stariji oficiri koji su prisustvovali požaru nisu imali nikakvu obuku za konkretne opasnosti povezane sa zapaljivom oblogom, iako su neki stariji oficiri bili svesni da su se slični požari desili u drugim državama, kao i činjenice da

su materijali za konstrukciju i metode za konstrukciju korišćeni za fasade visokih zgrada uz ograničeno razumevanje njihovih performansi i ponašanja tokom požara.

b. LFB komandanti za incidente nisu imali obuku za prepoznavanje potrebe za evakuacijom ili za organizaciju evakuacije.

c. Nije postojao plan za vanredne situacije za evakuaciju zgrade Grenfell Tower.

d. Iako se LFB trudi da održava bazu podataka za operativni rizik (ORD) za zgrade u Londonu i ima pravilnik za procenu rizika (PN800) koji je dostupan svim vatrogascima na mestu događaja, unos u ORD za Grenfell Tower skoro da nije sadržao nikakve informacije koje bi mogle biti korisne komandantu za incident koji je pozvan na mesto požara. Informacije koje su se nalazile u ORD bile su zastarele i nisu prikazivale promene koje su obavljenje tokom rekonstrukcije.

e. U nekim slučajevima, osnovne informacije vezane za zgradu koje je imao LFB bile su pogrešne, a u drugim ih uopšte nije bilo.

LFB: na lokaciji incidenta

2.19 Moja otkrića o operacijama na lokaciji incidenta možete pogledati u **Poglavlju 28**. Vatrogasci koji su bili u zgradi pokazali su izuzetnu hrabrost i nesebičnu posvećenost dužnosti, ali prvi komandanti za incidente, iako su imali iskustvo, bili su relativno nižeg ranga. Oni su se suočili sa situacijom za koju nisu bili pravilno pripremljeni. Konkretno :

a. Izgleda da niko od njih da nije mogao da predvidi opšti neuspeh sistema podele odeljenja ili potrebu za masovnom evakuacijom; oni nisu stvarno preuzeli kontrolu nad situacijom niti su bili u mogućnosti da promene strategiju.

b. Kada je postalo jasno da je vatra van kontrole i da je podela na odeljke neuspešna, trebalo je doneti odluku da se organizuje evakuacija zgrade dok je to bilo moguće. Ta odluka je mogla i trebalo je da bude doneta u periodu od 01.30 do 01.50 i velika je verovatnoća da bi u tom slučaju bilo manje žrtava. Najveći deo sata je izgubljen pre nego što je AC Ru prekinuo preporuku „ne pomeraj se“.

c. LFB je nastavila da se oslanja na strategiju „ne pomeraj se“ za zgradu Grenfell Tower bez ikakvog pitanja, ne uzimajući u obzir sve indikacije da je zgrada pretrpela potpuno propadanje odeljaka.

d. Nikakva sistemska uređenja nisu obavljena da se informacije o broju i izvoru FSG poziva prenesu komandantima za incidente. Slično tome, informacije o unutrašnjem širenju požara i rezultatima operacija spasavanja nisu efikasno prenesene svim komandantima za incidente; slike iz policijskog helikoptera im nisu bile dostupne.

e. Postojali su ozbiljni propusti u komandi i kontroli. Iako su dodatni resursi stigli brzo, neki stariji oficiri nisu uspeli da dobiju dovoljno praktične podrške ili da se obaveste dovoljno brzo o uslovima i operacijama u zgradi.

f. Mnogi od sistema fizičke i elektronske komunikacije nisu radili pravilno, kao što je sistem za komandnu podršku (CSS) na komandnim jedinicama.

LFB: u kontrolnoj sobi

2.20 **Poglavlje 29** sadrži moja otkrića o operacijama u kontrolnoj sobi. Zaposleni u kontrolnoj sobi suočili su se sa nezabeleženim brojem poziva na 999 povezanih sa požarom, što je predstavljalo izazov koji daleko premašuje njihovo dugo iskustvo i obuku. Zaposleni u kontrolnoj sobi bez sumnje su spasili živote, ali detaljna kontrola operacija u kontrolnoj sobi otkrila je nedostatke u praksi, pravilniku i obuci. Konkretno:

a. LFB pravilnik za obradu FSG poziva zahteva od operatera u kontrolnoj sobi (CRO-ova) da ostanu na liniji sa pozivaocem sve dok se osoba ne spasi ili na drugi način napusti zgradu, ali broj FSG poziva dobijenih tokom požara u velikoj meri je premašio broj dostupnih CRO-ova, što ih je stavilo u nezgodnu situaciju.

b. U dokumentima za LFB pravilnik nije pravilno istaknuta primena pravila „ne pomeraj se“ niti su navedeni posebni zahtevi koje treba ispoštovati ako osoba koja poziva FSG treba da pobegne iz zgrade koja gori.

c. CRO-ovi nisu dobijali neophodne informacije od pozivalaca, kao što su brojevi stanova, broj ljudi na lokaciji ili da li su ljudi invalidi; niti su u svakom slučaju procenjivali lokacije pozivalaca i njihovu mogućnost za beg.

d. CRO-ovi nisu obučeni za obradu velikog broja uzastopnih FSG poziva, za implikacije za donošenje odluke o evakuaciji ili za okolnosti u kojima pozivaocu treba savetovati da napusti zgradu ili da ostane na svojoj poziciji. Oni nisu bili svesni opasnosti pretpostavke da će ekipe uvek stići do pozivaoca, što je jedna od važnih lekcija koja je trebalo da se nauči iz požara u zgradi Lakanal House. Zbog toga, oni su davali potvrde koje nisu bile ispravno zasnovane.

e. Kada je savet „ne pomeraj se“ ukinut i kada je stanarima trebalo da se kaže da izađu iz zgrade, dogodilo se da nisu svi CRO-ovi shvatili da treba da daju preporuku na takav način da pozivalac shvati da nema drugog izbora osim da izađe iz zgrade.

f. Komunikacioni kanali između kontrolne sobe i lokacije bili su improvizovani, nesigurni i skloni greškama. CRO-ovi zbog toga nisu znali dovoljno o uslovima u zgradi ili o napretku vezanom za odgovor na pojedinačne FSG pozive, pa im je nedostajala sigurna osnova da obaveste pozivaoce da li je pomoć na putu.

g. Osobe na lokaciji nisu imale pristup korisnim informacijama iz kontrolne sobe. Sama činjenica da su CRO-ovi morali da prekidaju FSG pozive da bi odgovorili na nove pozive trebalo je da upozori starije oficire u kontrolnoj sobi na činjenicu da je postalo nepraktično davati bilo kakve FSG savete.

h. Nije bilo organizovanih sredstava za deljenje informacija dobijenih od strane pozivalaca između operatera, i postojao je slab pristup informacijama iz drugih izvora. Zbog toga, CRO-ovi nisu imali celokupnu sliku brzine ili šablona širenja vatre. Na početku incidenta CRO-ovi su govorili stanarima da je požar i dalje zadržan na 4. spratu a požar je u to vreme već došao do vrha zgrade.

i. Iako LFB ima rešenja za obradu velikog broja poziva na broj 999, njihovo preusmeravanje drugim vatrogasnim i službama spasavanja, ona ne obezbeđuju deljenje informacija o uslovima na samoj lokaciji incidenta. U važnim trenucima davali su se različiti saveti.

j. Postojale su slabe tačke nadzornog osoblja kontrolne sobe. Nadzornici su bili pod ogromnim pritiskom, ali LFB nije obezbedio starijim nadzornicima u kontrolnoj sobi

odgovarajuću obuku za upravljanje u slučaju velikih incidenata sa velikim brojem FSG poziva.

k. Greške koje su se dogodile prilikom odgovora na pozive za Lakanal House požar su se ponovile.

Odgovor drugih službi za hitne slučajeve, RBKC i TMO

2.21 Odgovor drugih službi za hitne slučajeve, RBKC i TMO razmotren je u **Poglavlju 30**, koje opisuje postojeća rešenja i protokole za zajedničke operacije između službi za hitne slučajeve u Londonu. Jasno je da, iako su u nekim aspektima oni uspešno impelmentirani (na primer, upravljanje sigurnosnim kordonom od strane MPS), odgovor je bio nezadovoljavajuć u drugim aspektima. Dokazi ne pokazuju da je usled ovih propusta došlo do neke smrti ili povrede, ali oni nam pružaju veoma važnu lekciju za buduće velike katastrofe u Londonu. Konkretno:

a. MPS je objavila veliki incident u 01.26 bez obaveštavanja LFB ili LAS. LFB je objavila veliki incident u 02.06 bez obaveštavanja MPS ili LAS; a LAS je objavila veliki incident u 02.26 bez obaveštavanja LFB ili MPS. RBKC nije obavešten niti o jednoj od ovih objava sve do 02.42. Ovaj nedostatak komunikacije predstavlja ozbiljan propust za usklađivanje sa zajedničkim radnim rešenjima i protokolima osmišljenim za velike hitne slučajeve u Londonu.

b. Posledice neuspešnog deljenja objava o velikom incidentu znače da potreba za pravilnom koordinacijom za zajednički odgovor službi za hitne slučajeve nije shvaćena dovoljno rano. To je dovelo do nedostatka zajedničkog razumevanja prirode i efekta požara. Razgovori koji je trebalo da budu obavljeni između nadzornika kontrolnih soba nisu se obavili.

c. Komunikacija između službi za hitne slučajeve u noći požara, na daljinu i na samoj lokaciji incidenta, nije ispunila standarde koji se zahtevaju u protokolima. Trebalo je uspostaviti jednu tačku kontakta u svakoj kontrolnoj sobi i direktnu komunikaciju između nadzornika kontrolne sobe.

d. Heli-tele povratna veza (komunikaciona veza sa policijskim helikopterom iznad lokacije) nije radila, što je u velikoj meri uticalo na postupke LFB.

2.22 RBKC ima određene obaveze u skladu sa Aktom o civilnim vanrednim situacijama iz 2004. i imala je formalni „Plan za upravljanje u hitnim situacijama“ u kome je istaknuto šta treba uraditi ako dođe do hitnog slučaja. TMO nije imao nikakve obaveze prema tom planu. Oni su imali svoj plan za hitne situacije, ali on nije aktiviran i u svakom slučaju bio je star petnaest godina. S obzirom na to da se odgovor RBKC na požar oslanjao na ključne informacije koje je imao TMO, njihov plan je prema određenim aspektima bio neefikasan. Jedan konkretan slučaj za zabrinutost bilo je kašnjenje u dolasku inženjera za opasne strukture (DSE), uprkos brojnim zahtevima iz LFB; drugi je bio kašnjenje u dobijanju planova zgrade, koji se nisu nalazili na lokaciji, niti kod LFB-ovih ORD-a i nisu bili dostupni za LFB sve do 08.00.

Isključivanje dovoda gasa zgradi

2.23 **Poglavlje 31** opisuje korake preduzete za isključivanje zgrade sa glavnog dovoda gasa. Zgradu je gasom snabdevala kompanija Cadent Gas Ltd (Cadent). Kompanija Cadent imala je zakonsku obavezu da pomogne LFB, i javila se na lokaciju incidenta pre 05.00. Na sreću, ključni inženjer kompanije Cadent, Džejson Aldej, koji je dobro poznavao oblast, na kraju se pojavio bez obaveštenja, preuzeo kontrolu i ostao na lokaciji 24 sata. Isključivanje gasa zgradi na kraju je

obuhvatilo i to da je kompanija Cadent isekla i zatvorila 3 cevi ispod obližnjih ulica preko kojih se dostavlja gas za celu oblast. Radovi su obavljeni do 23.40, a preostala vatra u zgradi ugasila se skoro momentalno.

Deo IV: Sećanje na one koji su preminuli

2.24 **Poglavlje 32** sadrži rezime iskazanih saučešća za osobe koje su poginule u požaru na komemorativnim saslušanjima koja su navedena na početku Istrage. Istraga je započela ispitivanja za Fazu 1 u Millennium Gloucester Hotelu u Kensingtonu sa komemoracijom za sve one koji su poginuli i iskazivanjem poštovanja za njihove živote. U ovom delu izveštaja navedene su osobe koje su poginule i, prema dokazima dobijenim od njihovih porodica i prijatelja, dat je kratak rezime njihovih života.

Deo V: Preporuke

2.25 Iako je faza 1 istrage ograničena na istraživanje toka događaja tokom noći 14. juna 2017. i mnogo posla je ostalo da se obavi, već je postalo jasno da treba preduzeti neke važne korake da bi se povećala bezbednost od požara, uključujući odgovor LFB i drugih vatrogasnih i spasilačkih službi u slučaju velikih katastrofa, u koje spadaju požari u visokim stambenim zgradama. **Poglavljer 33** sadrži preporuke koje su nastale iz dokaza iznesenih u fazi 1 i otkrića i činjenice na osnovu njih. Ne bi bilo prigodno da se u ovoj fazi daju preporuke vezane za predmete koji nisu bili uključeni u istragu, kao što je režim vezan za testiranje i sertifikaciju građevinskih materijala, čak iako ima osnova da se smatra da će biti obavezno da se naprave promene.

2.26 Poglavlje 33 ne dozvoljava samom sebi da se rezimira. Treba da se pročita do kraja, jer su tu date moje detaljne preporuke i objašnjenja na osnovu čega su date (ili u nekim slučajevima - zbog čega određene preporuke nisu date). Ukratko, ipak, dao sam preporuke za promene vezano za sledeće stavke:

a. Treba dostaviti informacije vatrogasnim i spasilačkim službama o materijalima i metodama u izgradnji koje su korišćene za spoljne zidove visokih stambenih zgrada.

b. Napravljen je dogovor sa LFB da prepusti svoje dužnosti u odeljku 7(2)(d) iz Zakona za vatrogasne i spasilačke službe 2004.

c. Dostupnost planova za visoke stambene zgrade lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama i odredbe za informacije za lokaciju u visokim stambenim zgradama.

d. Redovna inspekcija i testiranje liftova dizajniranih za upotrebu od strane vatrogasaca.

e. Komunikacija između LFB kontrolne sobe i komandanta za incident.

f. Način na koji vatrogasne i spasilačke službe izlaze na kraj sa pozivima u hitnim slučajevima.

g. Komandne i kontrolne procedure LFB i upotreba resursa, konkretno, za prikupljanje informacija od ekipa koje se vraćaju sa lokacije i deljenje informacija između LFB kontrolne sobe, komandanta incidenta i ekipe.

h. Komunikaciona oprema koja je dostupna za LFB za upotrebu od strane ekipa koje su u vatrogasnim i spasilačkim operacijama u visokim zgradama.

i. Evakuacija visokih stambenih zgrada, uključujući nabavku opreme koja će omogućiti vatrogascima da pošalju signal za evakuaciju za ceo ili za izabrani deo zgrade.

j. Odredba o bezbednosnim informacijama za stanovnike visokih stambenih zgrada i oznake spratova u hodnicima i na odmorištima stepenica.

k. Provera protivpožarnih vrata i uređaja koji se sami zatvaraju.

l. Aspekti kooperacije službi za hitne slučajeve.

Deo VI: Razmatranje faze 2

2.27 U fazi 2 istraga će tražiti odgovor na različita pitanja postavljena u Listi problema koji se pojavljuju na našoj veb lokaciji, ali kao rezultat onoga što je naučeno u poslovima obavljenim u Fazi 1, neka pitanja će biti dosta važnija nego što se ranije mislilo, a druga će izgubiti na svojoj važnosti. U skladu sa tim, u poslednjem poglavlju izveštaja, **Poglavlje 34**, postoji ukazivanje na te aspekte u Istrazi na koje će, u skladu sa Fazom 1, biti potrebno da se obrati posebna pažnja u Fazi 2.

2.28 Prva stavka se odnosi na preminule osobe. Važan element faze 2 biće da se obavi istraga okolnosti u kojima su osobe koje su preminule izgubile život. Mnoga otkrića koja je otkrio isledník uneta su u ovaj izveštaj, ali i dalje postoji potreba da se istraže šire okolnosti koje se mogu zadovoljiti samo dokazima koji će se pojaviti tokom faze 2. U daljem toku biće prilike za ožalošćene da zajedno pogledaju dokaze koji se odnose na preminule osobe da bi se otkrile neophodne činjenice.

2.29 Druge stavke konkretnog problema uključuju:

a. Odluke vezane za dizajn restauracije i izbor materijala.

b. Režim za testiranje i sertifikaciju reakcije na paljenje materijala namenjenih za upotrebu na građevini.

c. Dizajn i izbor materijala.

d. Performanse protivpožarnih vrata u zgradi, konkretno, da li su usklađena sa relevantnim propisima, njihovo održavanje i reakcije sa nekim uređajima za samostalno zatvaranje koji izgleda da nisu radili.

e. Organizacija i upravljanje LFB-om, konkretno u vezi sa formulacijom pravilnika u svetlu iskustva, aranžmana za obuku vatrogasaca i osoblja u kontrolnoj sobi, i rešenja za deljenje informacija o određenim problemima vezanim za gašenje požara u stambenim zgradama.

f. Upozorenja o potencijalnim opasnostima od požara data od strane lokalne zajednice.

g. Odgovor nadležnih organa za katastrofu.

2.30 Sada je postalo jasno da neki aspekti zgrade, za koje je u jednom trenutku smatrano da zahtevaju posebnu istragu, nisu igrali značajnu ulogu u katastrofalnim događajima i neće biti potrebno dalje ispitivanje. Tu spadaju:

a. Širina stepenica.

b. Dovod gasa.

c. Dostava električne energije i istorija strujnih udara.

Poglavlje 33

Preporuke

1 Uvod

33.1 Faza 1 istrage bavila se istragom uzroka požara, njegovim daljim razvojem i koracima koje je sprovela LFB i druge službe za hitne situacije kao odgovor na to. S tim u vezi, ja sam pregledao obuku koju su imali vatrogasci i CRO-ovi vezano za požare u visokim zgradama i druge incidente te vrste koji mogu da dovedu do velikog broja poziva od strane ljudi koji traže savet i pomoć. Faza 2 sadržaće detaljniji pregled određenih aspekata upravljanja u LFB (konkretno, shvatanje modernih metoda građevine i način na koji su neki materijali koji se danas koriste reaguju na vatru) i korake koji su preduzeti za obuku oficira za reagovanje na požare u visokim stambenim zgradama. Ipak, dokazi koje sam dobio u Fazi 1 već su dovoljni da prikažu da se može napraviti veliki broj poboljšanja u načinu dizajniranja visokih zgrada, konstrukciji, odobravanju i upravljanju i u načinima na koje vatrogasne i spasilačke službe reaguju na požare u tim zgradama.

33.2 Osnovni učesnici i stručnjaci koji su dali dokaze u Fazi 1 predložili su dosta koraka koji po njima mogu i treba da se sprovedu da bi se poboljšala bezbednost u visokim stambenim zgradama tako da odmah treba kreirati temu za momentalne preporuke. Međutim, oni su pokazali veoma raznovrsne poglede. Veoma je važno da sve preporuke koje dam u ovoj, ili bilo kojoj drugoj fazi, treba da budu zasnovane na činjenicama koje su dobijene iz dokaza u istrazi, tokom same istrage. Takođe, mislim da je važno da one zahtevaju podršku osoba koje imaju iskustva u stvarima na koje se te preporuke odnose. Preporuke koje nisu zasnovane na činjenicama nemaju nikakav značaj, a preporuke koje ne zahtevaju podršku osoba koje su stručnjaci u datoj oblasti, najverovatnije će biti ignorisane, a ako ne budu ignorisane, mogu predstavljati rizik od neželjenih štetnih posledica.

33.3 Preporuke date u nastavku su zbog toga u potpunosti zasnovane na dokazima koje sam čuo vezano za određene probleme koji su istraživani u Fazi 1 i na otkrićima i zaključcima do kojih sam uspeo da dođem u ovom izveštaju. Oni ne pokušavaju da predvide dokaze koji će se naći u Fazi 2 ili zaključke koji mogu da proisteknu iz njih, i prilikom odlučivanja koje dokaze treba doneti u ovoj fazi ja sam konkretno uzeo u obzir njihov kapacitet za davanje značajnog doprinosa bezbednosti osoba koje žive u visokim zgradama. Zahvalan sam glavnim učesnicima koji su dali doprinos ovoj temi, koje sam ja sve razmotrio pažljivo pre donošenja mojih preporuka. Neke od njih sam detaljnije obradio u naknadnim pasusima.

33.4 U Engleskoj i Velsu, visoke zgrade su konvencionalno definisane za zaštitu od požara kao zgrade visine preko 18 metara. Ipak, u Škotskoj, propisi su nedavno promenjeni pa se zahtevi vezani za visoke zgrade primenjuju na zgrade preko 11 metara visine. Treba razmotriti da li sada treba promeniti i ovaj položaj u Engleskoj i, ako je to slučaj, koju visinu treba usvojiti za to. Ipak, to pitanje nije bilo tema ispitivanja u Fazi 1 pa nije bilo moguće doneti preporuke za to u toj fazi. Ova tema biće ispitana u Fazi 2.

33.5 Kada razmatrate korake koje možda treba preduzeti da bi se povećala opšta bezbednost za visoke zgrade, važno je da ne izgubite iz vida određene teme. Prvo je to, iako nije bez presedana, da se požari kao onaj koji se desio u Grenfell Tower dešavaju retko. Široka upotreba zapaljivih panela za zaštitu od kiše i izolacije na spoljnim delovima zgrade i uvođenje novih vrsta građevinskih materijala na spoljnim zidovima može da poveća opasnost od sličnih požara, ali poboljšanja u propisima vezanim za bezbednost od požara i zahtevima za testiranje i sertifikaciju materijala, koji će biti posebno razmatrani u Fazi 2, trebalo bi da umanje takav rizik u budućnosti. Efikasno deljenje u odeljke ostaće u samom srcu strategije za gašenje požara i verovatno će nastaviti da pruža bezbednu osnovu za rešavanje većine požara u visokim zgradama. Ipak, u slučaju nekih visokih zgrada biće neophodno da vlasnici zgrade i vatrogasne i spasilačke službe obezbede veći spektar odgovora, uključujući kompletnu ili delimičnu evakuaciju. Zbog toga treba preduzeti odgovarajuće korake da bi se omogućili alternativni koraci da bi se strategije za evakuaciju efikasno primenile.

2 Upotreba zapaljivih materijala

33.6 Jasno je da upotreba zapaljivih materijala u spoljnom zidu zgrade Grenfell Tower, uglavnom u obliku ACM kišne obloge, ali i u obliku zapaljive izolacije, predstavlja glavni razlog što se vatra tako brzo proširila na celu zgradu. Ispitivanjima koja su obavljena od požara ustanovljeno je da su spoljni materijali slični onima koji su korišćeni u zgradi Grenfell Tower upotrebljeni na preko 400 drugih visokih stambenih zgrada u državi. Iz dokaza koje sam dobio u Fazi 1, dve vrlo važne stvari su otkrivene: prvo, početni požar u zgradi Grenfell Tower nije bio ništa više od običnog kuhinjskog požara; drugo, vatra je uspela da se proširi preko obloga zbog blizine zapaljivih materijala kuhinjskim prozorima. Nije moguće reći da li se iste ili slične kombinacije materijala i dizajna nalaze na drugim zgradama, ali bilo bi razumno za osobe koje su odgovorne za visoke stambene zgrade sa sličnim sistemom obloga da, ako to već nisu uradili, provere da li postoje iste ili slične kombinacije. Ipak, čak i ako ne postoje, požari mogu da se dogode pod raznovrsnim okolnostima i u slučajevima kada spoljni zidovi zgrade sadrže zapaljive materijale slične vrste, mogu da dođu do njih različitim putanjama. Zbog toga, nije iznenađujuće da su ljudi koji žive u tim zgradama zabrinuti za svoju bezbednost. Za mene je nepotrebno da preporučim da paneli sa polietilenskim jezgrima na spoljašnjosti visokih zgrada budu uklonjeni što je pre moguće i zamenjeni materijalima koji imaju ograničen stepen sagorevanja jer je prihvaćeno da to mora da se uradi. Veoma je važno da se to uradi što je pre moguće, a zabrinutost za to je javno izražena, najskorije od strane House of Commons Communities i Local Government Select Committee, vezano za očigledno spori napredak u obavljanju ovog posla.[1] U svetlu onoga što sam saznao u Fazi 1 o ponašanju ACM panela sa polietilenskim jezgrima prilikom izlaganja požaru, želim da izrazim svoje slaganje sa mišljenjem odbora u izražavanju stava da program za poslove reparacije treba da se ubrza što je više moguće. S obzirom na ulogu koju je arhitektonska kruna imala u širenju požara u zgradi Grenfell Tower, posebna pažnja mora da se obrati na svojstva zapaljivih materijala.

33.7 Neki važni učesnici predložili su da treba da preporučim da se ne dozvoli upotreba materijala na spoljašnjim zidovima visokih zgrada koji nisu u klasi Euro A1 (najveća klasifikacija za reakciju na požar u skladu sa BS EN 13501-1). To je tema u kojoj se mišljenja razlikuju, i nakon konsultacije vlada je već zabranila upotrebu određenih tipova materijala za nove zgrade čija je klasifikacija vezana za reakciju na požar manja od A2s1, d0. Imajući u vidu ishod te konsultacije i u odsustvu pregleda konkurentnih mišljenja, ja ne mislim da je u ovoj fazi prigodno da preporučim bilo

[1] https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmcomloc/2546/254602.htm

kakvu izmenu za važeće propise. Niti, iz sličnih razloga, smatram da je prikladno da preporučim momentalnu zabranu upotrebe materijala klase Euro A2 čekajući ishod Faze 2 istrage, i pored podnesaka koje sam dobio od strane nekih glavnih učesnika.

3 Testiranje i sertifikacija materijala

33.8 Propis za upotrebu materijala i proizvoda uz referencu za njihovu klasifikaciju zavisi u velikoj meri od efikasnosti zahteva testiranja i kako se oni tumače od strane profesionalaca. Ranije u Fazi 2, istraga će ispitati metode testiranja i sertifikacije materijala za upotrebu na visokim zgradama. Takođe, ispitaćemo da li je propisani režim najefikasniji način da se osigura bezbednost onih koji žive i rade u visokim zgradama i da li su trenutne smernice za usklađenost sa Građevinskim propisima dovoljno jasne i pouzdane. Nijedno od ovih pitanja nije razmatrano u Fazi 1, pa u ovom trenutku, zbog toga, ja nisam u mogućnosti da dam bilo kakve preporuke po pitanju tih stvari.

4 Vatrogasne i spasilačke službe: poznavanje i razumevanje materijala koji se koriste na visokim zgradama

33.9 Iako su neki stariji oficiri iz LFB bili svesni opasnosti od požara na oblogama u visokim zgradama, većina, posebno oni nižeg ranga, nisu bili upoznati sa tim i nisu imali obuku za prepoznavanje prirode požara koji se desio u zgradi Grenfell Tower. Pored toga, LFB nije bila svesna zapaljive prirode materijala koji su upotrebljeni za oblogu na zgradi Grenfell Tower i zbog toga nije bila u poziciji da napravi pomoćni plan za požar te vrste.

33.10 Jasno razumevanje materijala koji su upotrebljeni u konstrukciji bilo koje visoke zgrade je od presudne važnosti ako želite da vatrogasne i spasilačke službe budu propisno pripremljene za obavljanje svoje funkcije na toj zgradi. Rizik od požara kao što je ovaj koji se desio u zgradi Grenfell Tower možda je mali, ali znanje je ključno za pravilno planiranje i efikasnu obuku. **Zbog toga ja preporučujem**:

d. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu zakonski obavezni da obezbede svojim lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama informacije o dizajnu svih spoljašnjih zidova sa detaljima o materijalima od kojih su napravljeni i da obaveste vatrogasnu i spasilačku službu o svim izvršenim promenama materijala do kojih na tim zgradama dođe;

e. da sve vatrogasne i spasilačke službe osiguraju da njihovi zaposleni na svim nivoima shvate opasnost od požara na spoljnim zidovima visokih zgrada i da znaju da prepoznaju kada se to dogodi.

5 Odeljak 7(2)(d) Zakona za vatrogasne i spasilačke službe 2004

33.11 Odeljak 7(2)(d) propisuje opštu dužnost za vatrogasne i spasilačke organe da osmisle rešenja za dobijanje informacija koje su potrebne u svrhu gašenja požara i zaštite života i imovine. Izgleda da je LFB mislio da nije potrebno ništa više od slanja ekipa da pregledaju svaku zgradu

u skladu sa Dodatkom 1 za PN633. Ipak, ova važna dužnost nije zamišljena na ovaj način. Pored toga, ekipe koje su posetile Grenfell Tower tokom restauracije nisu bile obučene da pravilno obave inspekcije: pogledajte Poglavlje 27, paragrafi 24-27. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da LFB pregleda, i po potrebi revidira, Dodatak 1 za PN633 da bi osigurao da u potpunosti poštuje principe date u GRA 3.2;

b. da LFB osigura da svi oficiri u rangu komandira ekipe i višem budu obučeni za sprovođenje zahteva iz PN633 vezanih za inspekciju za visoke zgrade.

6 Planovi

33.12 Planovi unutrašnjosti zgrade nisu bili dostupni za LFB sve do kasnijih faza požara. Ipak, pošto je svaki sprat zgrade iznad sprata broj 3 imao isti raspored, LFB nije previše ometen zbog toga što planovi nisu bili dostupni, u svom pokušaju da ugasi požar i spasi stanare. U drugom slučaju, međutim, nedostatak planova mogao je da ima daleko ozbiljnije posledice. Trebalo bi da bude jednostavno za vlasnike ili menadžere visokih zgrada da obezbede svojim lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama najnovije verzije tih planova. **Zbog toga ja preporučujem** da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu obavezni po zakonu da:

a. obezbede svojim lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama najnovije planove u štampanom i elektronskom obliku za svaki sprat zgrade sa navedenim lokacijama ključnih bezbednosnih protivpožarnih sistema;

b. osiguraju da zgrada sadrži informacionu kutiju za lokaciju, u čijem sadržaju mora da bude uključen primerak ažuriranih planova za sprat i informacija o prirodi svakog lifta namenjenog za upotrebu od strane vatrogasnih i spasilačkih službi.

Takođe preporučujem, pošto to još uvek nije obavljeno, da sve vatrogasne i spasilačke službe budu opremljene da primaju i čuvaju elektronske planove i da ih učine dostupnim komandantima za incidente i rukovodiocima u kontrolnoj sobi.

7 Liftovi

33.13 Kada su vatrogasci došli na lokaciju požara u zgradi Grenfell Tower nisu bili u mogućnosti da koriste mehanizam koji bi im omogućio kontrolisanje liftova. Zbog čega se to desilo još uvek nije poznato, ali to je značilo da nisu mogli da koriste liftove za obavljanje operacija gašenja požara, pretrage i spasavanja. Takođe, to je značilo da su stanari zgrade mogli da koriste liftove za pokušaje evakuacije, što je u nekim slučajevima imalo katastrofalne posledice. Sposobnost vatrogasnih i spasilačkih službi da preuzmu kontrolu vatrogasnih ili požarnih liftova u visokim zgradama često je ključna za uspeh operacija. **Zbog toga, ja preporučujem**:

a. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu zakonski obavezani da obavljaju redovne provere svih liftova koji su dizajnirani za upotrebu od strane vatrogasaca u hitnim situacijama i da prijave rezultate tih inspekcija svojim lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama u mesečnim intervalima;

b. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu obavezani zakonom da obavljaju redovna testiranja mehanizama koji dozvoljavaju vatrogascima da preuzmu kontrolu nad liftovima i da obaveste svoje lokalne vatrogasne i spasilačke službe o tim postupcima u mesečnim intervalima.

8 Komunikacija između kontrolne sobe i komandanta za incident

33.14 Dokazi su pokazali da iako pravilnici državne policije i LFB-a pozivaju na slobodan protok informacija između kontrolne sobe i komandanta za incident, to se u praksi nije dogodilo, bar kada jedni ili drugi (ili oboje) rade pod velikim pritiskom. **Zbog toga, ja preporučujem**:

a. da LFB pregleda svoje pravilnike za komunikaciju između kontrolne sobe i komandanta za incident;

b. da svi oficiri od kojih se može očekivati da rade kao komandanti za incident (npr. svi oni iznad čina „komandir ekipe") dobiju obuku koja će biti posebno usmerena na posebne zahteve za komunikaciju sa kontrolnom sobom;

c. da svi CRO-ovi ranga pomoćnik menadžera operacija i iznad dobiju obuku usmerenu na posebne zahteve za komunikaciju sa komandantom za incident;

d. da se obezbedi namenska komunikaciona veza između višeg oficira u kontrolnoj sobi i komandanta za incident.

9 Pozivi za hitne slučajeve

33.15 Čak i u slučajevima da kontrolna soba radi pod velikim pritiskom, jasno je da u mnogim slučajevima CRO-ovi nisu uspeli da obrade FSG pozive na odgovarajući ili efikasan način. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da se pravilnici LFB-a izmene da bi se jasnije definisala razlika između pozivalaca koji traže savet i pozivalaca koji misle da su zarobljeni i da im treba pomoć;

b. da LFB obezbedi redovnu i češće ponavlja obuku za CRO na svim nivoima, uključujući i nadzornike;

c. da sve vatrogasne i spasilačke službe razviju pravilnike za obradu velikog broja FSG poziva istovremeno;

d. da se razviju elektronski sistemi za beleženje FSG informacija u kontrolnoj sobi i njihov istovremeni prikaz na mostu i bilo kojim komandnim jedinicama;

e. da se razviju pravilnici za upravljanje prelazima sa statusa „ne pomeraj se" na „izađi";

f. da zaposleni u kontrolnoj sobi dobiju obuku namenski usmerenu na obradu takve promene saveta i njegovo efikasno prenošenje pozivaocima.

33.16 Obrada poziva za hitne slučajeve od strane drugih vatrogasnih i spasilačkih službi ometena je nedostatkom informacija o prirodi incidenta i načinu na koji se razvio. Osobe koje odgovaraju na pozive za hitne slučajeve u ime LFB treba da imaju što više informacija o incidentu da bi mogli da daju odgovorajući savet. **Zbog toga ja preporučujem** da se preduzmu koraci za istraživanje metoda pomoću kojih kontrolna soba može da dobije pristup informacijama dostupnim za host kontrolne sobe.

33.17 Povremeno, MetCC operateri i LAS CRO-ovi obrađivali su pozive od ljudi iz zgrade koji su tražili FSG savet. Nekada su davali savete koji nisu dosledni sa onima koje je LFB davao ili je trebalo da daje u skladu sa pravilnicima. **Zbog toga ja preporučujem** da LAS i MPS pregledaju svoje protokole i pravilnike da bi osigurali da njihovi operateri mogu da identifikuju FSG pozive (kao što je definisano od strane LFB) i proslede ih u LFB što je pre moguće.

10 Komanda i kontrola

33.18 Dokazi za način na koji su vatrogasci bili raspoređeni označavaju da su osobe koje su imale komandu sprovele nedovoljno kontrole za njihove postupke kako bi osigurali efikasnu upotrebu resursa. Suviše često su vatrogasci i niži oficiri delali na svoju inicijativu, što je dovodilo do konfuzije i dupliranja napora. U mnogim slučajevima uputstva data ekipama koje su raspoređene u zgradi nisu ispoštovana jer su vatrogasci nailazili na ljude kojima je bila potrebna pomoć i nisu poštovali uputstva da bi obavili ono što su smatrali za važniji zadatak. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da LFB razvije pravilnike i obuku da bi osigurali bolju kontrolu raspoređivanja i upotrebe resursa;

b. da LFB razvije pravilnike i obuku da bi se osiguralo bolje dobijanje informacija od ekipa koje se vraćaju sa zadataka i da se informacije beleže u obliku koji omogućava momentalnu dostupnost za komandanta za incident (a samim tim i komandnim jedinicama i kontrolnoj sobi).

33.19 LFB pravilnici navode da su redovna komunikacija između kontrolne sobe i komandanta za incident i između komandanta za incident i ekipe na mestu incidenta od presudne važnosti za uspešan rad vatrogasaca i za operacije spasavanja, posebno kada se radi o velikim incidentima. Ipak, u zgradi Grenfell Tower nije bilo redovne komunikacije između kontrolne sobe i komandanta za incident ili između komandanta za incident i ekipe na mestu incidenta. **Zbog toga ja preporučujem** da LFB razvije komunikacioni sistem koji omogućava direktnu komunikaciju između kontrolne sobe i komandanta za incident i komandanta za incident i ekipe na mestu incidenta.

33.20 Metode upotrebljene za prenos informacija iz kontrolne sobe do mesta incidenta o ljudima kojima je trebalo spasavanje bile su neorganizovane i linija komunikacije je bila previše razvučena. Rešenja za prijem i snimanje tih informacija na mestu incidenta bila su podložna neuspehu i bilo je malo, ako ih je i bilo, načina za beleženje i prenos informacija do kontrolne sobe o rezultatima raspoređivanja do određenih stanova. **Zbog toga ja preporučujem** da LFB istraži upotrebu modernih komunikacionih tehnologija da bi se obezbedila direktna linija za komunikaciju između kontrolne sobe i ekipu na mestu incidenta, dozvoljavajući direktan prenos informacija između kontrolne sobe i mesta incidenta, i da bi se obezbedio integrisani sistem za snimanje FSG informacija i rezultata raspoređivanja.

11 Oprema

33.21 Deo opreme koju koristi LFB, konkretno, radio oprema, bila je nepouzdana ili u nekim slučajevima nije ni radila. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da LFB hitno sprovede korake za dobijanje opreme koja omogućava vatrogascima koji nose šlemove i aparate za disanje da efikasno komuniciraju sa ekipom na mestu incidenta, čak i prilikom rada u visokim zgradama;

b. da se preduzmu hitni koraci da bi se osiguralo da komandni sistem za podršku bude potpuno u radnom stanju za sve komandne jedinice i ekipe koje su obučene za njegovu upotrebu.

12 Evakuacija

33.22 Nije bilo planova za evakuaciju zgrade Grenfell Tower u slučaju da je bilo potrebe za tim. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da vlada razvije nacionalne smernice za obavljanje delimičnih ili kompletnih evakuacija za visoke stambene zgrade. Te smernice trebalo bi da uključuju sredstva za zaštitu izlaza za slučaj požara i procedura za evakuaciju osoba koje nisu u mogućnosti da koriste stepenište u hitnim slučajevima, ili kojima je potrebna pomoć za to (kao što su osobe sa invaliditetom, starije osobe i mala deca);

b. da protivpožarne i spasilačke službe razviju pravilnike za delimičnu i totalnu evakuaciju visokih stambenih zgrada i da obave obuku u skladu sa tim;

c. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade zakonski bude obavezan da osmisli i redovno proverava planove za evakuaciju, a njihove kopije u elektronskom i pisanom obliku treba da obezbede svojim lokalnim vatrogasnim i spasilačkim službama i da se postave u kutiju za informacije na lokaciji;

d. da sve visoke stambene zgrade (one koje već postoje i one koje će se graditi) budu opremljene opremom koju će koristiti vatrogasne i spasilačke službe što će im omogućiti da pošalju signal za evakuaciju za celu zgradu ili za izabrani deo zgrade pomoću opreme za zvučne signale ili sličnim uređajima;

e. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu zakonski obavezani da pripreme lične evakuacione planove za hitne slučajeve (PEEP) za sve stanare čija je sposobnost za samostalnu evakuaciju umanjena (kao što su osobe sa smanjenim sposobnostima za kretanje ili smanjenim kognitivnim sposobnostima);

f. da vlasnik i menadžer svake visoke stambene zgrade budu obavezni po zakonu da uključe ažurirane informacije o osobama sa smanjenim mogućnostima za kretanje i njihovim PEEP planovima u kutiji za informacije na lokaciji;

g. da sve vatrogasnie i spasilačke službe budu opremljene dimnim pokrivačima kao pomoć u evakuaciji stanara kroz izlazne putanje prekrivene dimom.

13 Lična zaštita od požara

33.23 Neki od glavnih učesnika predložili su da svaki stan i svako javno mesto u visokoj stambenoj zgradi treba da bude opremljeno aparatom za gašenje požara i da u svakoj kuhinji treba da se nalazi protivpožarno ćebe. Takođe je predloženo da valjci za crevo i kofe sa vodom ili peskom treba da postoje u svim javnim delovima takvih zgrada.

33.24 U svakom slučaju, puno toga se može reći o domaćinstvima koja poseduju protivpožarnu ćebad i aparate za gašenje požara za svoju ličnu upotrebu jer takva oprema, ako se pravilno upotrebi, može da obezbedi zaštitu ne samo za stanare stana u kom se požar dogodio već i za stanare cele zgrade. Ipak, mišljenje je mnogih da ljudi ne treba da se ohrabruju da sami gase požare već treba da napuste zgradu što pre i da pozovu vatrogasnu i spasilačku službu. Nijedan od stručnjaka nije podržao nabavku aparata za gašenje požara, valjaka za crevo ili

kofa, koji, po mom mišljenju, pružaju očigledan potencijal za pogrešnu upotrebu. Vlada je objavila preporuku za zaštitu od požara u domaćinstvu i nijedan dokaz niti opseg istraga u Fazi 1 ne pružaju osnovu za predloženu preporuku.

14 Sistemi prskalica

33.25 Islednik koji je vršio istrage za požar u zgradi Lakanal House čuo je dokaze o instalaciji prskalica i preporučio da vlada ohrabri osobe koje su odgovorne za visoke stambene zgrade u kojima se nalazi više domaćinstava da razmotre njihovu ugradnju. Zbog toga nije iznenađenje što su neki od osnovnih učesnika zastupali mišljenje da se ode korak dalje i da se takvi sistemi instaliraju u svim postojećim visokim stambenim zgradama.

33.26 Sistemi prskalica bez sumnje imaju veoma važnu ulogu u ukupnim sistemima za protivpožarne bezbednosne mere, ali da li bi takav sistem ugasio požar u stanu 16 ili sprečio njegovo širenje na obloge pre nego što bi ga vatrogasci ugasili predstavlja nešto što nije istraženo u Fazi 1. Zbog toga nisam čuo dokaze o opštoj upotrebi prskalica, njihovoj efikasnosti u različitim uslovima, ili o ceni i problemima koje bi izazvala njihova instalacija u zgradama. U tim okolnostima, ja ne mogu da dam preporuku u ovoj fazi o instalaciji prskalica u postojeće zgrade, iako će odgovor vlade na prethodne preporuke činiti važan deo istrage koju treba obaviti u Fazi 2.

15 Unutrašnji znaci

33.27 Odmorišta na stepeništu zgrade Grenfell Tower nisu jasno označena brojem odgovarajućeg sprata, a tamo gde su brojevi spratova označeni, oni nisu prikazivali dodatne spratove tokom restauracije. Zbog toga, vatrogasci nisu mogli da jasno identifikuju spratove kada su obavljaji gašenje požara ili tokom postupaka gašenja požara i operacija pretrage i spasavanja u zgradi. **Zbog toga ja preporučujem** da se na svim spratovima visokih stambenih zgrada brojevi spratova označe jasno na svakom odmorištu u okviru stepenica i na vidnim mestima u svim hodnicima, tako da budu vidljivi i u normalnim i u uslovima smanjene vidljivosti ili u uslovima kada je prisutan dim.

33.28 Dokazi koje sam dobio u Fazi 1 pokazuju da mnogi stanari zgrade Grenfell Tower nisu mogli da pročitaju i shvate uputstva za slučaj požara koja su se nalazila u hodnicima u zgradi. Takve informacije su važne jer pomažu u spasavanju života. U slučaju zgrade Grenfell Tower, saveti za bezbednost u slučaju požara su prikazani u hodnicima, ali su napisani samo na engleskom jeziku, uprkos činjenici da veliki broj stanara nije umeo lako, ili nije umeo uopšte, da čita engleski jezik. Ove mere važe za visoke stambene zgrade svih vrsta koje imaju zasebne jedinice za stanovanje. **Zbog toga ja preporučujem** da vlasnik i menadžer svake stambene zgrade koja se sastoji iz zasebnih jedinica za stanovanje (bez obzira da li se radi o visokoj zgradi) zakonski budu obavezani da obezbede uputstva u slučaju požara (uključujući uputstva za evakuaciju) u formi u kojoj će biti razumljivi stanarima zgrade, uzimajući u obzir prirodu zgrade i poznavanje stanara.

16 Protivpožarna vrata

33.29 U Fazi 2, istraga će se pozabaviti opsegom u kom su u vreme požara ulazna vrata u stanove u zgradi Grenfell Tower bila usklađena sa relevantnim zakonskim propisima i, u slučaju da nisu, istražiće se razlozi za to. Ipak, već je postalo očigledno iz dokaza pribavljenih u Fazi 1 da su neefikasna protivpožarna vrata dozvolila širenje dima i otrovnih gasova kroz zgradu brže nego što je to trebalo da bude moguće. Jedan od važnih razloga zbog kog protivpožarna vrata nisu obavila svoju funkciju je nedostatak efikasnih mehanizama za automatsko zatvaranje, gde su neki mehanizmi bili polomljeni a neki isključeni ili uklonjeni. Protivpožarna vrata imaju

važnu ulogu u sprečavanju ili smanjenju širenja dima i otrovnih gasova i očuvanju podeljenosti zgrade na odeljke. U mnogim slučajevima su od presudne važnosti za spasavanje života. **Zbog toga ja preporučujem**:

a. da vlasnik i menadžer svake stambene zgrade koja ima zasebne jedinice za stanovanje (bez obzira da li se radi o visokim zgradama) obave hitnu inspekciju svih protivpožarnih vrata i osiguraju da su ona usklađena sa primenjivim zakonskim standardima;

b. da vlasnik i menadžer svake stambene zgrade koja ima zasebne jedinice za stanovanje (bez obzira da li se radi o visokim zgradama) bude zakonski obavezan da obavlja provere u periodu ne dužem od tri meseca da bi osigurao da sva protivpožarna vrata imaju mehanizam za samostalno zatvaranje koji je ispravan.

33.30 Efikasna protivpožarna vrata su posebno važna u visokim zgradama kod kojih postoji povećani rizik od požara zbog spoljnih zidova na kojima se trenutno nalazi nebezbedna obloga. Stručnjaci imaju različite poglede vezano za poželjnost toga da se postojeća protivpožarna vrata usklade sa modernim standardima i, ako je potrebno, da se zamene drugim vratima koja su u skladu sa zahtevima koji su trenutno na snazi kada je reč o novim zgradama. Ipak, značaj protivpožarnih vrata u održavanju podeljenosti na odeljenja i zaštiti delova zgrade, osim dela koji je zahvaćen požarom, je jasan i po mom mišljenju opravdava troškove do kojih će doći u tom slučaju. **Zbog toga ja preporučujem** da sve osobe koje u bilo kom svojstvu imaju odgovornost za stanje ulaznih vrata za pojedine stanove u visokim stambenim zgradama, na čijim spoljnim zidovima se nalazi nebezbedna obloga, budu zakonski obavezani da usklade protivpožarna vrata sa važećim standardima.

17 Saradnja između službi za hitne slučajeve

33.31 Stavka za zabrinutost do koje se došlo iz dokaza koji su izneseni u Fazi 1 je da službe za hitne slučajeve nisu uspele da koordiniraju međusobno i da dele informacije kako je to predviđeno, posebno tokom ranih faza incidenta. Najozbiljnije je to što je svaka služba proglasila veliki incident bez obaveštavanja ostalih da su to uradili. Ove greške predstavljaju slabosti u propisima prema kojima službe za hitne situacije kategorije 1 treba da sarađuju u slučaju ozbiljnog incidenta. **Zbog toga ja preporučujem** da se Zajednički pravilnik promeni da bi se pojasnilo:

a. da svaka služba za hitne slučajeve mora da prenese odluku o objavi velikog incidenta svim drugim službama kategorije 1 što je pre moguće;

b. da se nakon objavljivanja velikog incidenta moraju uspostaviti jasne linije komunikacije što je pre moguće između kontrolnih soba pojedinačnih službi za hitne situacije;

c. da jedna tačka kontakta treba da se dizajnira tako da svaka kontrolna soba koristi tu vrstu komunikacije;

d. da poruka „METHANE“ treba da se pošalje što je pre moguće od strane službe za hitne slučajeve koja objavljuje veliki incident.

33.32 MPS i LAS imaju pristup CAD zapisima druge strane ali nijedan od njih nije dostupan za LFB. Kooperacija između službi za hitne slučajeve bila bi poboljšana ako bi LFB imao pristup CAD zapisima MPS i LAS. **Zbog toga ja preporučujem** da se preduzmu koraci za ispitivanje kompatibilnosti LFB sistema sa sistemima MPS i LAS u cilju omogućavanja da sistemi sve tri službe za hitne situacije mogu da čitaju poruke drugih službi.

33.33 Iako je NPAS helikopter raspoređen za posmatranje razvoja požara, slike koje su prenošene nisu mogli da vide članovi LFB jer enkripcija nije bila kompatibilna sa opremom za pregled. Komandanti za incidente i CRO-ovi koji odgovaraju na hitne pozive mogli su da imaju pomoć da su videli te slike, a u svakom slučaju, njihova dostupnost vatrogasnim i službama za spasavanje treba da bude rutinska stvar. **Zbog toga ja preporučujem** da se preduzmu koraci da bi se osiguralo da sistem za prenos podataka iz vazduha na svakom NPAS helikopteru koji prati incident u koji je uključena neka druga služba za hitne slučajeve bude u skladu sa korisničkom enkripcijom za državne službe za hitne slučajeve.

33.34 Mnogi ljudi nisu mogli da utvrde gde im se nalaze prijatelji i rođaci koji su odvedeni u bolnicu nakon izlaska iz zgrade. Veoma je važno da posle katastrofalnog događaja ljudi mogu što je brže moguće da potvrde gde su njihove drage osobe i da imaju mogućnost da ih kontaktiraju. **Zbog toga ja preporučujem** da LFB, MPS, LAS i lokalni organi u Londonu istraže načine za poboljšanje prikupljanja informacija o preživelima i da ih brže učine dostupnim osobama koje žele da ih kontaktiraju.

18 Druge stavke

33.35 Neki od glavnih učesnika predložili su da treba da dam preporuke vezane za ostale stvari, uključujući izmene Naredbe za regulatorne reforme (Zaštita od požara) 2005 da bi se osiguralo da se one odnose na spoljne zidove stambenih zgrada i testiranje i sertifikaciju građevinskih materijala. Iako su to sve stvari od potencijalnog značaja, nijedna od njih nije ispitana u toku Faze 1 i zbog toga se ne mogu dodati kao preporuke u ovom izveštaju.

Poglavlje 34

Razmatranje Faze 2

1 Uvod

34.1 Nakon završetka Faze 1 istrage korisno je pogledati ukratko Fazu 2 da bi se identifikovale neke oblasti koje će biti posebno interesantne i važne i neke za koje sada neće biti potrebna istraga do mere u kojoj je to prethodno smatrano. Većina pitanja na koje ćemo se fokusirati vezana su za samu zgradu, ali prikladno je da započnemo uz podsetnik da je važan posao preostao da se uradi da bi se došlo do nalaza istrage o okolnostima pod kojima su preminule osobe izgubile svoj život.

2 Preminuli

34.2 Na početku istrage izrazio sam nadu da ću imati mogućnost da u određenom vremenskom periodu dobijem dovoljno saznanja o osobama koje su preminule i o okolnostima u kojima su one preminule tako da ne bude potrebno da islednica nastavi istrage koje je otvorila 2017. Nadao sam se da ću biti u mogućnosti da dobijem saznanja u ovom izveštaju vezana ze sve te stavke, sačuvam za šire okolnosti koje bi u svakom slučaju bile tema istrage u Fazi 2. Ipak, iako sam imao mogućnost da saznam mnogo važnih činjenica, postalo je jasno da neki aspekti okolnosti u kojima su preminuli izgubili svoje živote zahtevaju detaljniji pregled dokaza koji još uvek nije moguć. U okviru Faze 2 obaviće se pregled dokaza vezanih za okolnosti u kojima su preminuli izgubili živote, uz dolazak do otkrića koja zahteva islednik.

3 Preostali opseg Faze 2

34.3 Odlučio sam da istragu započnem ispitivanjem događaja do kojih je došlo tokom noći požara jer samo uz detaljno shvatanje onoga što se desilo mogu da identifikujem efikasno aspekte dizajna, konstrukcije i upravljanje zgradom koji su primarno odgovorni za ovu nesreću. Kao rezultat istrage sprovedene u Fazi 1 postalo je jasno da su neki aspekti zgrade imali značajniju ulogu od ostalih u događajima do kojih je došlo 14. juna 2017.

34.4 Pošto primarni uzrok za brzo širenje vatre na gore, oko zgrade i na dole predstavljaju ACM paneli za zaštitu od kiše sa polietilenskom osnovom, čemu je doprinela upotreba izolacije koja je zapaljiva, osnovni fokus u Fazi 2 biće na odlukama koje su dovele do instalacije veoma zapaljivog sistema za obloge na visoku stambenu zgradu i šira pozadina vezana za njihov izbor. Ipak, veliki broj drugih stvari je proistekao iz dokaza prikupljenih u Fazi 1 koji, iako još uvek nisu potpuno ispitiani (i zbog toga ne mogu da budu tema otkrića u ovom trenutku), takođe povećavaju zabrinutost i traže detaljniju istragu. U nastavku sam identifikovao neke od njih koje smatram posebno važnim, ali moram da napomenem da ovo nije kompletna lista.

4 Stvari na koje treba posebno obratiti pažnju

Londonska vatrogasna brigada

34.5 U prethodnim poglavljima ovog izveštaja naveo sam veći broj stavki u kojima je učinak LFB pao ispod standarda postavljenih njihovim pravilnikom ili državnim smernicama. U slučaju kontrolne sobe, bilo je značajnih propusta u usaglašavanju sa pravilnicima koji su predstavljeni ili modifikovani u skorije vreme kao odgovor na kritiku njihovog učinka u slučaju požara u zgradi Lakanal House, što povećava opravdanu brigu da LFB kao institucija nije uspeo da nauči ili da sprovede u praksi lekcije iz tog događaja. Potreba za redovnom aktvnom komunikacijom između kontrolne sobe i lokacije incidenta za razmenu informacija o razvoju požara, iako je potrebna u skladu sa pravilnicima PN633 i PN790, izgleda da je rutinski ignorisana. Izgleda i da nije došlo i do pravilnog razumevanja rizika od požara na oplati u visokim zgradama, uprkos činjenici da je do 2017. godine mnogo zgrada slične vrste u drugim državama doživelo požare na oblogama, a neki od njih su dobro isprađeni i objavljeni. Iako su neki stariji oficiri u LFB postali svesni rizika, iz prezentacije *Fasade visokih zgrada*, nije bilo pokušaja da se informacije podele potencijalnim komandantima za incidente i nije bilo pokušaja da se oni opreme znanjem i veštinama potrebnim za prepoznavanje i gašenje te vrste požara. Takođe, postavljaju se pitanja o razumevanju prirode obaveza koje LFB ima prema odeljku 7(2)(d) Zakona iz 2004. godine i njihovom pristupu za sprovođenje. U tom kontekstu, kao i u mnogim drugim, izgleda da je postojalo dosta razlike između pravilnika i prakse.

34.6 Ovi i ostali nedostaci opisani ranije u ovom izveštaju pokreću dalekosežna pitanja o LFB kao organizaciji. Neki se pitaju da li je njihova obuka adekvatna u svetlu ovih iskustava; neki postavljaju pitanje da li postoji mogućnost da se uči iz iskustva. Nikakav zaključak ne može da se dobije za takva pitanja u ovoj fazi jer nije proveren način na koji se LFB vodi i nije bilo prilike da se postavi pitanje onima koji su odgovorni na najvišem nivou za operacije i ove očigledne nedostatke. Ipak, ova su pitanja od velike važnosti za sve koji žive i rade u glavnom gradu i biće važan aspekt Faze 2 istrage.

Testiranje i sertifikacija materijala

34.7 Uzimajući u obzir stručne dokaze, konkretno dodatni izveštaj dr. Barbare Lejn, već postoje osnove da se smatra da trenutni režim za testiranje zapaljivosti materijala i sistema obloga, posebno onih koje se biraju za visoke zgrade, nije ni rigorozan niti se sprovodi na način na koji je to potrebno. Takođe, postoje sumnje u pouzdanost sertifikacije određenih materijala za upotrebu na visokim zgradama. Velika zabrinutost neizbežno proističe iz činjenice da nije bilo moguće da se veoma zapaljiv materijal koristi za renoviranje i oblogu za zgradu kao što je Grenfell Tower. Kako je to moguće, to je pitanje koje će biti relevantno u mnogim aspektima građevinske industrije, uključujući proizvođače proizvoda koji su trenutno dostupni u velikoj meri na tržištu. Čekajući na dalju istragu, jasno je da će biti razumno za svakoga ko je odgovoran za protivpožarnu bezbednost postojeće zgrade ili ko razmatra upotrebu proizvoda na visokim zgradama da dobro prouči informacije o tim proizvodima koje dostavljaju proizvođači i uz dodatnu pažnju osigura da ispunjavaju tražene standarde. Ove zabrinutosti prenose se i na adekvatnost samih propisa, kvalitet zvaničnih statutornih i nestatutornih smernica koje su trenutno dostupne, efikasnost testova koji se trenutno koriste, aranžmane za sertifikaciju usklađenosti materijala sa kriterijumom za zapaljivost i način na koji se materijali prodaju. To su pitanja koja će biti u srcu istrage u Fazi 2.

Dizajn i izbor materijala

34.8 Biće potrebno da se ispita broj aspekata za dizajn reparacije i izbor materijala. Izbor ACM panela sa polietilenskim jezgrom, izbor zapaljive izolacije i panela za popunu XPS prozora, dizajn koji koristi mnogo vertikalnih kanala i odluka za postavljanje arhitektonske krune sastavljene od ACM panela, što je sve dalo veliki doprinos za širenje požara, samo su primeri. Pregled relevantnih građevinskih propisa i smernice za građevinsku industriju objavljene od strane države, kao podrška, biće važan deo ovog aspekta u obavljanju istrage.

Protivpožarna vrata

34.9 U svom dopunjenom izveštaju, dr. Lejn je skrenula pažnju na ozbiljna pitanja koja se javljaju u vezi sa protivpožarnim vratima na zgradi, ulaznim vratima za individualne stanove koja se otvaraju ka hodniku i vratima koja se otvaraju iz hodnika ka stepenicama. U Fazi 2 biće neophodno da se utvrdi da li su ova vrata usklađena sa propisima i smernicama koje su bile dostupne u vreme instaliranja, da li su mogla da pruže odgovarajuću zaštitu od širenja vatre i dima, i ako nisu, zbog čega je to tako. Postoje dokazi da je većina uređaja za automatsko zatvaranje polomljena ili da su isključeni, tako da su vrata bila beskorisna ako bi ostala otvorena u hitnim situacijama. Biće neophodno da se istraži kako je došlo do te situacije i zbog čega je dozvoljeno da se to nastavi.

Raspored prozora

34.10 Kao deo renoviranja, prozori su pomereni ka spolja tako da više nisu bili naslonjeni na prvobitni betonski zid već su bili naslonjeni na novi sistem obloge. Ova izmena, zajedno sa materijalima koji su upotrebljeni za kreiranje okruženja prozora, stvorili su određene slabosti na koje su dr. Lejn i profesor Hoze Torero ukazali. Konkretno, upotreba uPVC u blizini zapaljive izolacije i drugih materijala zapaljive prirode omogućila je da vatra izađe iz svoje prvobitne lokacije u kuhinji stana 16 i dopre do obloge. Dizaj rasporeda prozora biće zbog toga važan fokus za istragu u Fazi 2.

Liftovi

34.11 Izgleda da su liftovi u zgradi Grenfell Tower napravljeni kao „požarni liftovi“ i nedostajale su im neke zaštitne funkcije kao što su sekundarno napajanje, zaštita od ulaska vode, ili FD60 performanse za vrata lifta koja bi trebalo da budu prisutna u „protivpožarnim liftovima“.[2] Oni su, ipak, imali „prekidač za vatrogasca“, koji bi trebalo da omogući vatrogascima da preuzmu kontrolu nad njima i spreče upotrebu lifta od strane stanara zgrade. Tokom događaja, vatrogasci nisu uspeli da preuzmu kontrolu nad liftovima, ali su uspeli da ih koriste na normalan način za transport ekipa i opreme na mesto incidenta na sprat 2.[3] Tako da ne izgleda da je nemogućnost preuzimanja kontrole nad liftovima u značajnoj meri uticala na njihove operacije, ali liftovi koji su slobodni za upotrebu od strane stanara, kao što je opisano ranije, u nekim slučajevima mogu imati fatalne posledice. Imajući u vidu važnost takve opreme za bezbednost u visokim zgradama, biće neophodno da se u Fazi 2 istraži da li su liftovi pravilno održavani i konkretno, zbog čega prekidač za vatrogasce nije radio pravilno u ovoj prilici.

[2] Dr Lejn je objasnila razliku između „vatrogasnog lifta“ i „požarnog lifta“ na str. 116 u njenoj prezentaciji 18. juna 2018. Takođe pogledajte [BLAS0000033] str. 7, 10 sl. L1 i L2.

[3] Dodatni izveštaj dr Lejn [BLAS0000019] str. 25 19.5.71.

Sistem za ekstrakciju dima

34.12 Dati su predlozi da sistem za ekstrakciju dima nije uspeo da radi u skladu sa svojim dizajnom i da je čak doprineo širenju dima na različitim spratovima zgrade. Sistemi ove vrste su integralni deo bezbednosnih mera u većini, ako ne i u svim visokim zgradama. Iako je sistem u zgradi dizajniran da radi samo na jednom spratu i nije predviđen za ekstrakciju dima sa više spratova istovremeno, važno je razumeti da li je, u ovom slučaju, bio u mogućnosti da radi u skladu sa svojim dizajnom i da li je radio. Ova pitanja će zbog toga biti deo istrage u Fazi 2.

Upozorenja lokalne zajednice i reakcija organa vlasti na požar

34.13 Od početka su članovi lokalne zajednice izjavili da su upozorili TMO više puta na opasnosti od požara, od opštih i onih do kojih je moglo doći posle renoviranja. Oni smatraju da su njihovi glasovi ignorisani i da je, u slučaju da im se posvetila pažnja, katastrofa mogla biti izbegnuta. U mnogim četvrtima vlada snažno ubeđenje da su u slučaju ove katastrofe nadležni organi izneverili zajednicu jer nisu uspeli da obezbede adekvatnu podršku u danima nakon požara. Obe ove stavke su značajne za istragu u Fazi 2, jer prikazuju ono za šta se tvrdi da je opšti nedostatak brige nadležnih organa za stanovnike zgrade i šire zajednice.

5 Teme koje više nije potrebno istraživati

Stepenice

34.14 Postavilo se pitanje o širini stepenica, budući da su one bile predviđene kao jedini način za pristup gornjim spratovima zgrade za vatrogasce kao i jedini način za izlazak stanara. Ipak, izgleda da su stepenice usklađene sa zahtevima iz zakona koji je bio na snazi u vreme njihove izgradnje, a dokazi izneseni od strane stručnjaka podržavaju zaključak da su one imale dovoljan kapacitet da omoguće izlazak svim stanarima zgrade u razumno vreme. Ovaj aspekt zgrade neće biti predmet daljih istraga u Fazi 2.

Gas

34.15 U jednom trenutku se smatralo da je dostava gasa u zgradi odigrala važnu ulogu u širenju i razvoju vatre, ali kao rezultat istrage sprovedene u Fazi 1 postalo je jasno da to nije slučaj. Iako je dostava gasa omogućila da se požari u individualnim stanovima nastave sve do isključenja u 23.40 tog dana, doprinos gasa požaru koji je obuhvatio zgradu je bio minimalni. Ipak, neki radovi povezani sa instalacijom novih gasnih podizača nisu obavljeni do kraja pa je moguće da su oni doprineli širenju dima. U tim okolnostima, biće neophodno da se u Fazi 2 razmotri da li je instalacija gasnih usluga u skladu sa relevantnim regulatornim režimom, ali fokus ove istrage može da bude relativno uzak.

Električna struja

34.16 Postojala je velika sumnja, na osnovu događaja za koje se pomenulo da su se dogodili 2013., da je požar izazvao kratak spoj u instalacijama za dostavu električne energije u zgradi. U događaju, nije bilo dokaza koji bi potkrepili tu sumnju i ja sam siguran da je pravi uzrok početnog požara otkriven i ispravno objašnjen u Poglavlju 21. Usled toga, mislim da nije neophodno da se preduzimaju bilo koje druge istrage vezane za ovu temu.

CCS0719597372
ISBN 978-1-5286-1661-4